

Asia: VN/14961/2024

Lausuntopyyntö keskipitkän aikavälin ilmastosuunnitelmasta (KAISU3)

Toimenpideohjelma tavoitteiden saavuttamiseksi

Avovastaus

Pohjois-Savon liitto kiittää mahdollisuudesta lausua ympäristöministeriön valmistelemasta keskipitkän aikavälin ilmastopolitiikan suunnitelmasta (KAISU). Suunnitelma on tärkeä osa Suomen ilmastolain toimeenpanoa, ja sen toteutuminen on välttämätöntä sekä EU:n taakanjakosektorin päästövähennysvelvoitteiden täyttämiseksi että kansallisen hiilineutraaliustavoitteen saavuttamiseksi. Samaan aikaan on lausunnoilla myös Suomen energia- ja ilmastostrategian luonnos, jonka valmistelu on kytkeytynyt KAISU-valmisteluun.

Suunnitelman vahvuutena on sen kattava lähestymistapa päästövähennysten toteuttamiseen. Liikenteen sähköistäminen, uusiutuvien polttoaineiden käytön edistäminen, öljylämmityksestä luopuminen sekä maatalouden päästövähennystoimet tukevat EU:n ja kansallisten päästövähennystavoitteiden saavuttamista. Maankäyttösektorille esitetyt metsityshankkeet, soiden ja turvemaiden ennallistaminen sekä monimuotoinen metsänhoito tarjoavat mahdollisuuksia vahvistaa hiilinieluja ja hillitä ilmastonmuutosta. Lisäksi biokaasutuotannon, bioenergian ja kiertotalousratkaisujen edistäminen luovat uusia liiketoimintamahdollisuuksia, parantavat energiaomavaraisuutta ja vähentävät riippuvuutta fossiilisista polttoaineista. Suunnitelma tunnistaa kuntien ja alueiden roolin ilmastotyössä, mikä luo edellytyksiä paikallisesti tehokkaille ja hyväksyttävillä toimilla.

Haasteena on, että toimenpiteiden toteuttaminen voi aiheuttaa merkittäviä kustannuksia erityisesti haja-asutusalueilla ja maataloudessa. Investointitarpeet voivat muodostua kotitalouksille ja yrityksille raskaiksi ilman riittäviä tukimekanismeja. Suunnitelma ei kaikilta osin huomioi riittävästi Pohjois-Savon erityispiirteitä, kuten pitkiä etäisyyksiä, alhaista asukastiheyttä ja maatalouden rakennetta, mikä voi vaikeuttaa suunnitelman kustannustehokasta toteutusta.

Pohjois-Savon liitto katsoo, että suunnitelman toimeenpanon onnistuminen edellyttää riittävien ja pitkäjänteisten rahoitusinstrumenttien varmistamista erityisesti maatalouden, liikenteen ja

rakennusten päästövähennystoimille. Toimenpiteiden mitoituksessa ja aikataulutuksessa tulee huomioida alueelliset erityispiirteet. Hiilinielujen vahvistamiseen liittyviä toimenpiteitä on tehostettava ja riskienhallintaa parannettava. Pienille kunnille on varmistettava riittävästi asiantuntijaresursseja, jotta ne voivat osallistua täysipainoisesti suunnitelman toteutukseen. Ilmastoasiat nähdään Pohjois-Savossa tärkeinä. Viidellätoista pohjoissavolaiselle kunnalla on niukoista resursseista huolimatta laadittu jo ilmastosuunnitelma tai -ohjelma. Osa kunnista on laatinut ensimmäisen ilmastosuunnitelman, ja osa on ehtinyt jo päivittää aikaisemmin laadittua ilmastosuunnitelmaa.

Pohjois-Savon liitto on valmis osallistumaan suunnitelman toimeenpanoon ja tekemään tiivistä yhteistyötä eri toimijoiden kanssa. Tavoitteena on, että ilmastotavoitteiden saavuttaminen tukee samalla alueen elinvoimaa, kilpailukykyä ja asukkaiden hyvinvointia.

Liikenne

Avovastaus

-

Maatalous

Avovastaus

-

Rakennusten erillislämmitys

Avovastaus

-

Työkoneet

Avovastaus

-

Jätehuolto

Avovastaus

-

F-kaasut

Avovastaus

-

Teollisuus ja muut päästöt

Avovastaus

-

Kuntien ja alueiden ilmastotyö

Avovastaus

-

Kulutuksen hiilijalanjälki

Avovastaus

-

Julkiset hankinnat

Avovastaus

-

Muut poikkisektorit

Avovastaus

-

Suunnitelman ympäristö-, talous- ja sosiaaliset vaikutukset

Avovastaus

-

Muita huomioita

Avovastaus

-

Huusko Anu
Pohjois-Savon liitto